

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ב באלול תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

חגיגה - ט'

1. על מה נאמר במשנתנו 'מעוות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות'?

- א. שנינו: מי שלא חג ביו"ט הראשון, יכול להשלים בכל הרגל, ואפילו בשמיני עצרת. עבר הרגל ולא חג אינו משלים ועל זה נאמר מעוות וכו'.
- ב. ר' שמעון בן מנסייא - איזהו מעוות וכו' זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר ואין לומר בגונב וגזול, שהרי יכול הוא להחזירו ויתקן.
- ג. ר"ש בן יוחי - אין קורין מעוות אלא למי שהיה מתוקן בתחילה ונתעוות, ואי זה, זה תלמיד חכם הפורש מן התורה.

2. מנין לנו שיש תשלומין לקרבן חגיגה של חג הסוכות ואפילו בשמיני עצרת?

- א. ר' יוחנן משום רבי ישמעאל - גזירה שווה נאמר עצרת בשביעי של פסח ונאמר עצרת בשמיני של חג, מה להלן לתשלומין אף כאן לתשלומין. והמילה 'עצרת' מופנה [פנויה] שהרי כבר כתוב לא תעשה מלאכה ומדוע צריך לומר עצרת - עצור ממלאכה. אלא ללמד גזירה שווה. ואם לא היה מופנה היה אפשר לפרוך מה לשביעי של פסח שכן אינו חלוק מהימים שלפניו, תאמר בשמיני של חג שחלוק בכמה ענינים.
- ב. דתניא - 'וחגותם אותו חג לה' שבעת ימים, יכול יהא חוגג כל יום ויום משבעה ת"ל 'אותו'. ונאמר 'שבעה' לתשלומין, ואפילו ביום טוב האחרון של חג שנאמר 'בחדש' השביעי תחגו אותו. ואין לומר שא"כ יהא חוגג כל החדש כולו, שנאמר 'אותו'.

3. תשלומין - לר' יוחנן, היום הראשון העיקר ושאר הימים תשלומין לראשון. לר' אושעיא, כל יום יכול להחשב כחייב ותשלומין זה לזה, מה ההבדל?

- א. חיגר ביום ראשון ונתישרה רגלו ביום שני - לרבי יוחנן: כיון דלא ראוי בראשון לא ראוי בשני. לר' אושעיא: אע"פ שלא ראוי בראשון ראוי בשני. והקשו סתירא: בדברי ר' יוחנן, מדבריו לגבי נזיר שנטמא בליל שמיני לטהרתו, כשיטהר, יביא קורבנות נפרדים אף על טומאתו הראשונה - מוכח שאע"פ שלא היה ראוי להביא בלילה, יש לו תשלומין. [שיטת חזקיה שרק אם נטמא ביום, מביא]
- ב. ותיצו: א. ר' ירמיה: שונה 'טומאה', שהרי יש לה תשלומין בפסח שני. ודחה רב פפא: אכן מתורף למ"ד פסח שני תשלומין דראשון הוא. אבל למ"ד, שני רגל בפני עצמו הוא, הרי אין זה מדין תשלומין. ב. רב פפא: סובר רבי יוחנן שיליה אינו מחוסר זמן - נחשב הוא מחויב אלא שהלילה מעכבו. משא"כ חיגר לא היה נחשב מחויב.

לענין זב שנטמא בזיבה רק אחר שתי ראיות, אמר רבי יוחנן ראה זיבה אחת בליל שמיני לטהרתו ושתיים נוספות ביום שלמחרת מביא קרבן אף על טומאתו הראשונה, כיון שטומאתו חלה רק אחר שנתחייב על הטומאה הראשונה אבל שתיים בלילה ואחת ביום אינו מביא. ואמר זאת רק לדברי האומר לילה מחוסר זמן, ולכן אינו נחשב שהתחייב, אבל לדעת ר' יוחנן עצמו מתחייב בלילה אף אם כל הראיות היו בלילה.

4. אלו מימרות למדנו שאמר בר הי הי להלל?

- א. 'להימנות' - שמנוהו חביריו לדבר מצוה והוא לא נמנה. וכן בברייתא: 'מעוות' וכו' זה שביטל ק"ש או תפלה. 'חסרון' וכו' - שנמנו חביריו וכו'.
- ב. 'ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלהים לאשר לא עבדו' ולכאורה יש כאן כפילות. והסביר הלל ששניהם צדיקים גמורים ואינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד. והקשה, ומשום פעם אחת נקרא 'לא עבדו' ענה לו: כן, צא ולמד משוק חמרין - למהלך עשרה פרסאות וישכרו בזווא, ואילו פרסה אחת יותר מעשרה - בתרי זוזי.
- מימרא שאמר אליהו לבר הי הי [וי"א לר' אלעזר] - 'הנה צרפתין ולא בכסף בחרתיך בכור עוני' מלמד שחזר הקב"ה על כל מדות טובות ליתן לישראל ולא מצא אלא עניות. ... היינו דאמרי אינשי - יפה העניות ליהודים כרצועה אדומה לסוס לבן.

5. ר' שמעון בן מנסייא אומר מעוות וכו' זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר, משמע אם לא הוליד יש תקנה.

כיצד מתיישב עם דבריו בברייתא 'אבל הבא על אשת איש ואסרה לבעלה נטרד מן העולם והלך לו'. משמע אפילו לא הוליד אין תקנה?

- א. יש לו תקנה - בבא על אחותו פנויה שהיא ערוה אך אינה נאסרת על שום אדם בביאתו. אין לו תקנה - בבא על אשת איש, הנאסרת על בעלה.
  - ב. יש לו תקנה - כשנאנסה אינה נאסרת על בעלה. אין לו תקנה - כשבא עליה ברצונה ונאסרה על בעלה.
  - ג. יש לו תקנה - באונס אשת כהן שנאסרת על בעלה. אין לו תקנה - באונס אשת ישראל שאינה נאסרת על בעלה.
- עוד למדנו: רשב"י אומר, אין אדם אומר, בקרו גמל, [לקרבן] אלא בקרו טלה שהעוות שייך רק בטוב מתחילתו ונתקלקל - ת"ח שפירש מהתורה. ואמר ר"י בן לקיש, שעליו נאמר כצפור נודדת מן קנה וכו'. וכן, 'מה מצאו אבותיכם בי עול כי רחקו מעלי'.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)